

Helene Olofsson
Trafikplanering
08-508 266 15
helene.olofsson@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2009-05-12

Trafiken.nu. Lägesrapport.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Anette Scheibe
Avdelningschef

Staffan Forsell
Enhetschef

Sammanfattning

Webbplatsen Trafiken.nu har sedan starten, för snart 10 år sedan, bedrivits i samarbete mellan AB Storstockholms Lokaltrafik (SL), Vägverket och Stockholms stad (Trafikkontoret). Syftet med webbplatsen är att presentera aktuell trafikinformation med olika trafikslag på ett samlat sätt. Ett viktigt led i stadens uppdrag att öka framkomligheten är att tillhandahålla god trafikinformation.

Tjänsteutlåtandet innehåller en historisk tillbakablick samt redovisar aktiviteter framåt med fokus på 2009.

2009 kommer att bli ett innehållsrikt år för Trafiken.nu. En ny version av webbtjänsten lanserades i februari 2009 med ny teknisk plattform, förbättrat informationsinnehåll, ny färg och form och med möjlighet att ta emot fler besökare. Inför Världskongressen inom ITS som hålls i september i Stockholm lanseras en reseplanerare för alla färdstätt på Trafiken.nu.

Bakgrund

Webbplatsen www.trafiken.nu har nu funnits i cirka 10 år. Arbetet initierades 1998 och tog dagens former i slutet av år 2000. Sedan starten har det varit ett samarbete mellan AB Storstockholms Lokaltrafik (SL), Vägverket Region Stockholm och Stockholms stad genom Trafikkontoret (tidigare gatu- och fastighetskontoret). Syftet med webbplatsen är att presentera aktuell trafikinformation från flera huvudmän med olika trafikslag på ett samlat sätt för trafikanterna. Trafiken.nu är samarbetsparternas gemensamma kanal för att kommunicera trafikinformation. Det operativa arbetet bedrivs regionalt med en styrgrupp som beslutar i frågor om Trafiken.nu i Stockholm. Trafiken.nu finns även för Göteborg, Skåne, Kalmar/Öland och Skaraborg.

Ett viktigt led i stadens uppdrag att öka framkomligheten är att tillhandahålla god trafikinformation. Människor efterfrågar bra och pålitlig trafikinformation både före och under en resa och detta behov ökar i komplexa trafiksystem som innehåller flera valmöjligheter, vad gäller färdmedel, väg och tidpunkt när man ska resa. Trafiken.nu kan bidra till att människor gör kloka val som påverkar framkomligheten och miljön på ett positivt sätt. Bättre trafikinformation i kombination med andra åtgärder såsom snabbare undanröjning och fler övervakningskameror i trafiken kan också bidra till att störningar inte leder till onödigt långa avstängningar och köer. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är åtgärder för att mildra s.k. trafikinfarkter mycket lönsamma. På flera platser i Stockholm är kapacitetstaket tidvis uppnått och trafiksystemet blir därmed extra sårbart även vid mindre störningar eller onormala väderförhållanden. Under sådana omständigheter ökar också behovet av tillgången till snabb och korrekt trafikinformation

Stockholmsregionen växer och väl fungerande transporter är en nödvändighet. Under de kommande åren står staden inför flera omfattande satsningar på större infrastrukturprojekt. Syftet är att minska sårbarheten och öka tillgängligheten i en växande region. Under genomförandetiderna och för att använda befintligt system så effektivt som möjligt är det nödvändigt att arbeta med olika typer av åtgärder parallellt. Åtgärder som svarar mot de första stegen i den så kallade fyrstegsprincipen behövs som komplement till större nyinvesteringar. Fyrstegsprincipen innebär kortfattat att man först ska pröva om transportbehovet och valet av transportsätt kan påverkas. Därefter handlar det om att se om det befintliga trafiksystemet kan användas effektivare. I sista hand ska om- eller nybyggnader ske. I detta sammanhang är Trafiken.nu en steg 1-åtgärd.

Samverkan

Grunden för samarbetet med Trafiken.nu formulerades redan i början av år 2000. Då nedtecknades också den vision som parterna enades om och som följt projektet sedan starten:

”Trafiken.nu bidrar till att optimera utnyttjandet av transportsystemet genom att tillhandahålla en tillförlitlig helhetsbild av trafiksituationen vilket ger trafikanten ökad möjlighet att välja ett smart resande”

Under 2008 slöts ett samarbetsavtal mellan parterna för att stärka samverkan och reglera framtida samarbetsformer. Det nya avtalets innebär att Trafiken.nu ges en stadig och långsiktig hemvist. Behovet av att reglera samarbetet i ett nytt avtal har växt fram i samband kontraktstecknande med leverantör för alla parter räkning. Avtalet godkändes i Trafik- och renhållningsnämnden 2008-12-16 (Dnr T2008-300-03978).

I stadens budget nämns vikten av att samverka och att se transportsystemet som en helhet. I detta sammanhang är Trafiken.nu ett unikt samarbete som pågått under lång tid. Goda relationer mellan parterna har byggts upp vilket också lett till att andra samarbetet har inletts. Ett trepartssamarbete mellan dessa tunga trafikaktörer innebär också att invånare, företagare och besökare i Stockholm serveras trafikinformation från en avsändare med hög trovärdighet och status.

Besöksstatistik

Ända sedan starten har webbsidan haft ett stadigt växande antal besök, med undantag under 2007 då besökssiffrorna sjönk. En möjlig förklaring till detta är att Trafiken.nu inte klarade anstormningen av besökare till webbsidan under det kraftiga snöoväder som drabbade Stockholm den 1 nov 2006. Den nya webbtjänsten som lanserades i februari 2009 kan hantera betydligt fler besökare och ett av de viktigaste skälen till att bygga en ny plattform var att kunna ta emot fler besökare vid de tillfällen när behovet av trafikinformation är som störst. Under 2008 var antalet besök nära 7,2 miljoner. En bidragande orsak till den kraftiga ökning av antalet besökare är att ett samarbete med dagspressen inleddes under 2008.

År	Antal besök
2000 (okt-dec)	27 349
2001	155 308
2002	409 350
2003	524 150
2004	728 047
2005	1 283 141
2006	2 556 851
2007	1 587 942
2008	7 152 955

Tabell: Antalet besök totalt per år

Samarbeten med andra aktörer

Under 2004 började Trafiken.nu samarbeta med tidningar och TV och en lightversion av webbplatsen, som är ett urval av informationen, togs fram. För närvarande används denna av tre större dagstidningar vilket är en bidragande orsak till den positiva besöksutvecklingen under 2008.

Trafiken.nu har också varit inblandad i andra pilotprojekt som syftat till att sprida trafikinformation via andra kanaler. Två exempel på samarbeten är Svenska Bostäder som installerat s.k. smarta displayer i ett antal pilotlägenheter i Vällingby och Mondo som är en mobiltjänst för bland annat trafikinformation.

Framöver finns också planer på samverkan med fler aktörer. Diskussioner har inletts med bland andra Banverket och trafikpolisen.

Ekonomi

Samarbetet bedrivs i en projektorganisation med en gemensam budget för drift, förvaltning, kommunikation, marknadsföring, projektledning och utveckling. Styrgruppen beslutar årligen om den gemensamma budgeten. Styrgruppen består av representanter från respektive part samt en representant från Trafik Stockholm. För 2009 beräknas Trafikkontorets kostnader för Trafiken.nu uppgå till totalt 3 miljoner kronor. I denna summa ingår drift, förvaltning, nyutveckling och egen persontid.

Projektet har roterande projektledarskap sedan 2004. Under 2009 är det Trafikkontorets tur att hålla i projektledarskapet.

Tjänster på Trafiken.nu

Trafiken.nu har varit möjlig att nå via mobiltelefon sedan wap-funktioner började introduceras. Nu når användarna delar av Trafiken.nu från mobiltelefon via mobil.trafiken.nu. Mobiltjänsten används av ca 5 000 användare per månad.

Under 2005 och 2006 beviljades Trafiken.nu medel från Stockholm Stads kompetensfond för att upphandla en talsvarstjänst och en sms-tjänst.

Talsvarstjänsten når man via 0771-290 200 och har varit i drift sedan hösten 2005. Information om köer på de stora vägarna och störningar i kollektivtrafiken läses upp av en syntetisk röst. Samtalet kostar som ett vanligt lokalsamtal inom Sverige. Användaren styr själv vilken information som önskas höra med hjälp av knapparna telefonen. Tjänsten har få användare men är uppskattad av dessa.

Under hösten 2006 lanserades en sms-tjänst för Södra Länken. Vid avstängningar skickades ett gratis sms till dem som anmält sitt mobilnummer till tjänsten. Under hösten 2008, i samband med att avtal med leverantör gick ut, tog styrgruppen beslut om att låta denna tjänst övergå i kommersiell drift.

Användarundersökningar

Under årens lopp har flera användarundersökningar och webbenkäter genomförts, som visar i stort att de som hittat tjänsten är nöjda med den men att kännedomen om Trafiken.nu inte är så stor och inte nämnvärt har ökat under de senaste åren. Idag är det ca 30% bland Stockholmare som känner till Trafiken.nu och av dem har ca hälften också besökt hemsidan. Via återkommande undersökningar sedan 2004 kan man konstatera att fler eftersöker trafikinformation och att det är fler som informerar sig om trafikläget innan de bestämmer sig för hur de ska resa. Idag uppger 30% att de informerar sig innan resor jämfört mot 16% år 2004. Det är också en högre andel som informerar sig via Internet idag (42%) jämfört mot 2004 (27%).

Besökarna ger Trafiken.nu ett gott betyg. De synpunkter som framförts handlar mest om önskemål om fler trafikkameror.

Marknadsföring

Trafiken.nu har hittills marknadsförts med ganska små medel och insatser. Det handlar i huvudsak om reklamkampanjer på tex NTF's stortavlor eller utdelning av informationsmaterial på mässor eller liknande.

Kontorets ambitioner under året som projektledare är ytterligare fokus på användarperspektiv och kommunikationsfrågor. I samband med att Stockholm står värd för ITS World Congress på Älvsjömässan i september 2009 får Trafiken.nu möjlighet att exponeras på ett sätt som inte varit möjligt tidigare.

Stockholmsinitiativet för ITS (Stockholms stad, Vägverket, SL och Banverket) har en gemensam monter på Stockholmsmässan där även Transportstyrelsen medverkar. Fokus ligger på att visa de stora samverkansprojekten. Där kommer särskilt Trafiken.nu lyftas fram. Flera kampanjer kommer att genomföras inför och under Världskongressen. Under våren kommer också användarundersökningar genomföras.

Samverkan med Trafik Stockholm

Trafiken.nu har knutits ännu närmare trafikledningscentralen Trafik Stockholm. Sedan september 2008 finns en trafikredaktör placerad på Trafik Stockholm i syfte att förbättra informationsinnehållet i Trafiken.nu, vilket innebär ökade möjligheter att prioritera information om viktiga händelser, öka kvaliteten i informationen och se till att informationskedjan fungerar på ett tillfredställande sätt hela vägen ut till trafikanterna. Trafikredaktören finns på plats under morgonens och eftermiddagens rusningstrafik.

Ny reseplanerare på Trafiken.nu

Efter sommaren kommer en första version av en reseplanerare för alla färdstätt att integreras på Trafiken.nu. Med denna kommer det bli möjligt att söka resor för olika färdstätt (gång, cykel, kollektivtrafik och bil) samt kombinationer av dessa. Jämförelser blir möjliga att göra för restid, kostnad och miljöpåverkan. Avsikten är att presentera neutral information där alla moment i en resa ingår (parkeringstid och gångtid exempelvis). Restiderna med bil utgår från historiska uppmätta värden där så är möjligt. Ambitionen är att denna nya tjänst blir ett bra stöd för människor i deras vardagliga resande.

Arbetet med att utveckla reseplaneraren startade aktivt under hösten 2007. Målet om att Trafiken.nu ska kunna erbjuda en reseplaneringstjänst har dock funnits med ända sedan starten.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesrapporten.

Slut